

การถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง

ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดีวงศ์ ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น ผศ.ดร.
นิภา กิมสูงเนิน

อ. ปราณีย์ ทัดศรี อ. ยุภาพร นาคคลัง อ. ศุภรัตน์ แป้นโพธิ์กลาง

อ. วิลาวัลย์ อุดมการณ์เกษตร รศ. สมคิด โพธิ์ชนะพันธุ์
คณะพยาบาลศาสตร์

2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดีวงศ์ และ ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น คณะพยาบาลศาสตร์

3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดีวงศ์ เป็นผู้รับผิดชอบและผู้สอนวิชาการ
คั่นคว่ำอิสระ

ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น เป็นผู้รับผิดชอบและผู้สอนวิชาการ
คั่นคว่ำอิสระ

อาจารย์ท่านอื่น ๆ เป็นผู้ร่วมสอนรายวิชา การคั่นคว่ำ
อิสระ

4. เรื่องที่เล่า

ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบนำตนเองในรายวิชา
การคั่นคว่ำอิสระ

5. บริบท

รายวิชาการค้นคว้าอิสระ เป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง 2550) และเปิดการเรียนการสอนเป็นครั้งแรกในปี 2553 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลา 7 ปี สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยเน้นการนำความรู้จากวิชาวิจัยไปทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาล เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย และมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนจบกระบวนการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยทั้งแบบปากเปล่าและ Poster

6. กระบวนการที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และกลยุทธ์ที่ใช้

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา การค้นคว้าอิสระพบดังนี้

ด้านโครงสร้าง แบ่งเป็น 1) อาจารย์ 2) นักศึกษา และ 3) แหล่งสนับสนุน

1) อาจารย์ ที่เป็นที่ปรึกษาประจำกลุ่ม ต้องมีคุณสมบัติ

1.1) ด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นอย่างน้อย มีประสบการณ์ในการทำวิจัย มีประสบการณ์ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งทำให้อาจารย์มีความรู้ความสามารถในกระบวนการวิจัย ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้

1.2) ด้านความเป็นครู อาจารย์ต้องมีเทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักศึกษาพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ มีการบริหารจัดการเวลาที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็น

นักวิชาการที่มีสืบค้นข้อมูลความรู้ที่ทันสมัย จัด
 ประสพการณ์การเรียนรู้ที่สนุกและมีความสุขให้กับ
 นักศึกษา ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นข้อมูลป้อนกลับแก่งาน
 นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

- 2) นักศึกษา จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มที่เหมาะสม อยู่ระหว่าง
 3-5 คน ต้องมีทักษะที่จำเป็นได้แก่ การทำงานเป็นทีม การสืบค้น
 การอ่าน การวิเคราะห์ การสรุปความ และการนำเสนอรายงาน
- 3) แหล่งสนับสนุน มีระบบฐานข้อมูลสำหรับการสืบค้นทั้ง
 ภาษาไทย และอังกฤษ มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆที่
 เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านสุขภาพ มีงบประมาณสนับสนุนในการ
 ทำ Poster และงบประมาณในการเข้าประชุมนำเสนอผลงานวิจัย
 ระดับชาติที่จัดโดยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สสอท.)
 สาขาพยาบาลศาสตร์

ด้านกระบวนการ

- 1) การหาหัวข้อในการค้นคว้าอิสระ ได้มาจาก 2 ทาง คือ
  - 1.1) นักศึกษาเลือกหัวข้อที่สนใจด้วยตนเองและนำเสนอให้
 อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเป็นไปได้
  - 1.2) นักศึกษาเลือกจากหัวข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามิงานวิจัยอยู่
 แล้ว โดยเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยของอาจารย์
- 2) แผนการสอนในรายวิชาที่กำหนดความก้าวหน้าในขั้นตอน
 ของการทำวิจัยอย่างชัดเจน
- 3) การสนับสนุนช่วยเหลือจากอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในการ
 ทำวิจัย เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือใน
 การวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง
 สถิติ การเขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น
- 4) อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการเป็นทีมของนักศึกษา ในการ
 สืบค้น การอ่าน และสรุปการทบทวนงานวิจัย

กลยุทธ์ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้

- 1) การให้โอกาสในการเลือกสมาชิกกลุ่มด้วยตนเอง ทำให้ นักศึกษาเข้าใจกัน รู้จักจุดอ่อน จุดแข็งและดึงศักยภาพออกมา ช่วยกันทำงานจนประสบความสำเร็จ
- 2) การให้นักศึกษาเลือกหัวข้อที่สนใจในการทำวิจัย ทำให้เกิด ความพยายาม ความกระตือรือร้นความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ ลุล่วงตามวัตถุประสงค์
- 3) การที่อาจารย์เป็นส่วนหนึ่งของทีมวิจัยในกลุ่มเป็นส่วนที่ เอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพิ่มพูน ประสบการณ์ จนสามารถดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่ กำหนด
- 4) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นสื่อสาร 2 ทาง ระหว่าง นักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับอาจารย์ เช่น facebook, line การส่งงานทาง email เป็นต้น ทำให้เข้าถึงและตอบสนอง ความต้องการได้อย่างรวดเร็ว
- 5) การสร้างบรรยากาศในการทำงาน อาจารย์เป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือติดต่อประสานงานอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง การจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยในการเก็บข้อมูล ให้กำลังใจ เรียนรู้และเติบโตไปด้วยกัน

7. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- 1) ด้านนักศึกษา รู้สึกมีความสุข มีความภาคภูมิใจในผลงานที่ได้ ใช้ความอดทน มุ่งมั่นในตลอดระยะเวลาของการศึกษา (ประมาณ 4 เดือน) ตัวอย่างคำกล่าวในวันประเมินผลวิชา เช่น “รู้สึกดี” “มีความสุข” “เพชรในตม” “ผลสัมหวาน” เป็นต้น
- 2) ด้านอาจารย์ มีความพึงพอใจในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่ม ในระดับมาก ได้ประสบการณ์เพิ่มเติมความรู้ในการทำงานวิจัย

ได้รูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะทาง
ปัญญาของนักศึกษา

3) ผลงาน

- 3.1 มีการนำเสนองานวิจัยแบบ Poster ในแต่ละปี ตั้งแต่
29-33 เรื่อง ซึ่งมีทั้งการพัฒนานวัตกรรม วิจัยเชิงบรรยาย
วิจัยเชิงหาความสัมพันธ์ และวิจัยเชิงทดลองที่พัฒนา
คุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างใน
การศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และควบคุม
การเจ็บป่วยได้ดีขึ้น
- 3.2 บทความวิจัยได้นำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ
ซึ่งจัดโดย สสอท. สาขาพยาบาลศาสตร์ และได้รับรางวัล
ดีเด่นในปีการศึกษา 2558